

Dr. Bruce Waltke, Zaburi, Hotuba ya 20

© 2024 Bruce Waltke na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Bruce Waltke na mafundisho yake juu ya kitabu cha Zaburi. Hiki ni kipindi nambari 20, Maeneo Matakatiifu, Misimu, Vitu, na Wafanyakazi.

Katika maelezo yako, niliona hatua tatu ambazo mtunga-zaburi anashusha ngazi ya imani. Na kisha zile hatua saba ambazo kwazo anatembea nyuma hadi kufikia viwango vya juu vya imani. Na hatua ya kugeuka inakuja wakati anaingia ndani ya hekalu. Na nadhani anaona mifano ya Mungu ambayo inarejesha imani yake.

Kuzungumza kimantiki, hatua yake ya kwanza chini ni katika mstari wa tatu, anaposema, nilipoona ustawi wa waovu. Kwa maneno mengine, alianza mtazamo wake wa maisha na kile kinachoweza kuitwa teolojia ya shimo kuu. Alikuwa akiamua ukweli kwa kile angeweza kuona ndani ya upeo mdogo wa uzoefu wake mwenyewe, ambao labda ungekuwa miaka 70 au 80.

Ni kama farasi aliyevaa vipofu na kuchukua mtazamo wa ukweli kutoka kwa kile anachoweza kuona. Na anachokiona katika Aya ya nne na ya tano ni kuona ustawi wa waovu. Katika mstari wa sita hadi wa nane, anaona kwamba wao ni waovu na waovu katika yale wanayofanya na hudhihaki na kusema kwa uovu.

Na sio tu wasiomcha Mungu, ni waovu bila Mungu kwa madhumuni yote ya vitendo. Vinywa vyao vinadai mbinguni. Ndimi zao zinamiliki ardhi.

Mstari wa 11, wanasema, Mungu angejuaje? sijui chochote. Kwa hiyo, wanaishi bila Mungu. Kisha anafupisha tatizo lake katika mstari wa 12.

Hivi ndivyo waovu walivyo, daima hawana wasiwasi. Wanaendelea kukusanya mali. Na kisha tofauti yake mwenyewe ni kwamba yeye, wakati anashika agano, anateswa.

Kosa lake kimsingi ni, kama Askofu Ross anavyosema, kosa lake la msingi ni kwamba alikuwa akimfafanua Mungu kwa shida yake badala ya kumruhusu Mungu kufafanua shida yake. Alianza na shida yake kisha akamfafanua Mungu. Ukianza na tatizo lako, unaweza kuhitimisha Mungu hayupo.

Au ikiwa yuko, yeye sio mzuri au utukufu wake mwingine tu. Kwa hivyo, unaanza na shida. Hii ni hatua yake ya kwanza kushuka na kuwa mbali na Mungu anapomfafanua Mungu kwa shida yake.

Hatua yake ya pili ya kushuka chini na kuwa mbali na Mungu ni pale alipowaonea wivu, kwa maneno mengine, aliufanya ustawi wao kuwa Mungu wake, alikuwa

akiwaonea wivu. Si vibaya kuhangaika. Ni kawaida katika uzoefu wa Kikristo kuchanganyikiwa.

Paulo anatoa hoja hiyo katika 2 Wakorintho sura ya nne, akimaanisha uzoefu wa jumuiya ya mitume. Anasema katika sura ya nne, mstari wa sita, tuone, mstari wa nne, sita hadi wa nane. Naam, nitaanza na sita.

Maana Mungu aliyesema, Nuru na ing'ae gizani, ndiye aliyeiangaza mioyo yetu, atupe nuru ya elimu ya utukufu wa Mungu katika uso wa Kristo. Lakini tuna hazina hii katika mitungi ya udongo ili kuonyesha kwamba uwezo huu usio na kipimo unatoka kwa Mungu na si kutoka kwetu. Sasa angalia mstari wa nane, tumesongwa kila upande, lakini hatujapondwa, hatufadhaiki, lakini hatukati tamaa, tunadhulumiwa, lakini hatuachwi, tunapigwa chini, lakini hatuangamizwi.

Kwa hiyo, si vibaya kuhangaishwa na mateso yetu. Huo ni uzoefu wa kawaida wa Kikristo, lakini kwa wivu na kufanya ufanisi na matarajio yetu ya kufanya kwamba Mungu wetu ni dhambi kwa sababu ni kutoridhika tena na Mungu na kumwamini. Hatua ya tatu chini ni karibu kupoteza nafasi yake.

Hiyo ni kusema, karibu atoke katika ulimwengu wa imani ya kumwamini Mungu anayeshika maagano yake. Angalia hatua zake saba kurudi kwa Mungu. Katika mstari wa 15, hakuweza kuishi na falsafa yake ya maisha kwamba Mungu huthawabisha uovu na kuadhibu wema.

Kama ningesema hivyo, ningewasaliti watoto wako. Hakuweza kuifundisha. Dhamiri yake yote haikuweza kwenda huko, lakini ilikuwa moja au nyingine.

Ama Mungu ni mwema na anaruhusu mateso au kuna mateso na Mungu si mwema. Hakuweza kufundisha. Mungu si mwema.

Moyo wake haukumruhusu. Anasema kwamba alifadhaika na haya yote. Nilipojaribu kuelewa haya yote, yalinisumbua sana.

Lakini ona jambo lake la pili. Aliingia katika patakatifu pa Mungu. Kwa maneno mengine, alienda mahali ambapo angeweza kukutana na Mungu katika shida yake.

Tatizo la baadhi ya watu ni kwamba wanapokuwa katika hali ngumu, wanaenda mbali na Mungu na kamwe hawajipi nafasi kwa Mungu kukutana nao na kuwasaidia katika dhiki hiyo. Lakini la muhimu zaidi ni kwamba aliingia patakatifu. Yuko katika patakatifu.

Kisha nikaelewa hatima yao ya mwisho. Hapo aliona alama za utakatifu wa Mungu, za rehema zake, za uzima wake wa milele, za ushindi wake wa mwisho. Alipoona hayo yote, akajua huo ulikuwa ukweli.

Ishara hizo za Mungu zilizungumza naye kwa kina. Ndiyo maana wako katika Maandiko kwamba tunaweza kuishi katika mawazo. Tunapooona kweli za Mungu katika mawazo yetu, na tunaishi katika hekalu na zote zinapata udhihirisho wake katika Yesu Kristo, na kuona kifo chake na ufufuo wake, ishara hizo hutuwezesha kustahimili na kuelewa mwisho wa waovu, hatima ya mwisho ya waovu.

Anatambua kwamba anapotazama tu vitu vya kimwili, yeye si zaidi ya mnyama. Alikuwa mpuuzi tu uwanjani. Anasema nilikuwa mjinga na mjinga.

Nilikuwa mnyama katili kabla yako. Kisha katika mistari ya 23 na 24, anatambua kwamba Bwana anamshika kwa mkono wake wa kulia na kumwongoza kwenye utukufu. Hata hivyo mimi ni pamoja nanyi daima.

Unanishika kwa mkono wangu wa kuume. Unaniongoza kwa shauri lako na baadaye utanipeleka kwenye utukufu. Kwa hivyo, ana uwezo wa kuvuka theolojia ya shimo la msingi.

Anatambua kwamba katika mateso yake yote, Mungu amemshika mkono na kwa kweli akamtia nguvu na kumpeleka kwenye hatua ya utukufu. Kama vile tu alivyomshika Kristo kwa mkono na kumpeleka nyikani na kumpeleka katika majaribu yote na kuipima chuma na kumtayarisha kwa ajili ya ushindi wake wa mwisho. Aliwachukua Israeli jangwani.

Alimchukua Daudi katika jangwa la uzoefu wake wa kukataliwa na Sauli, akijifunza kuishi kwa imani. Mungu hutuchukua kwa mkono wa kuume, na kutuongoza katika shida zetu ili kututia nguvu na kutuongoza kwenye utukufu wa mwisho mbele zake. Hatimaye, kisha katika mstari wa 25, atapata niliye nao mbinguni lakini ninyi na ardhi hamna kitu ninachotaka isipokuwa ninyi.

Kwa maneno mengine, nina Mungu. Ninajiuliza, kwa nini nataka kwenda mbinguni? Naam, ninatarajia kukutana na wazazi wangu tena na baadhi ya jamaa zangu na hiyo ni nzuri. Lakini ikiwa Yesu hayupo, sipendezwi kabisa.

Ni Yesu anayefanya mbingu, mbingu. Huo ndio uzuri wa mbinguni. Ni Kristo mwenyewe na uzuri huu wote.

Na kisha hatimaye, ana Mungu sasa. Kwa hivyo, ukibaki na usawa wa wingi wa mali au kuwa na Mungu, ungependelea nini? Nitamchukua Mungu Mkuu wa milele juu ya utajiri wa muda ambao una kutu na kufifia na unaweza kutuongoza katika tabia mbaya. Lakini niliingia kwenye zaburi kwa sababu hekalu liliashiria ukweli wa milele.

Jambo linalofuata ambalo ningependa kueleza kuhusu kazi ya Zaburi ni kwamba ni za kawaida, namaanisha, si za Zaburi, bali za cultus. Ni kawaida. Ni sura inayoonekana

iliyokusudiwa na Mungu ili kuonyesha ukweli wa milele na kile kitakachokuwa halisi au halisi katika siku zijazo.

Kwa maneno mengine, hapa tulipo mbinguni, tuna ukweli wa milele. Ni ya kiroho. Sidhani tunaweza, ni siri.

Hatuwezi kamwe kuelewa kikamilifu, lakini ni ukweli katika umilele. Kitu kilichopo na kilichopo, ni Mungu Baba, Mungu Mwana, Mungu Roho Mtakatifu aliyekuwa na aliyeko na atakayekuwako milele. Hiyo ni nini.

Na hekalu lilionyesha ukweli huo. Ilikuwa ni nakala ya mambo ya mbinguni. Na ilikuwa nakala ya kwamba kiini chake ni mapenzi ya Mungu ya kimaadili, kama tulivyokuwa tukielezea hekalu.

Kwa hivyo, kwa kiwango cha upatanishi, ni mfano katika maana hiyo ya mbinguni ambayo kwayo tunaweza kufikiria mbingu na kuelewa. Lakini katika kiwango cha matukio, sio tu mfano, picha, nakala ya mbinguni, lakini ni mfano wa mkuu zaidi ujao. Ili kwamba hekalu ni uwepo wa Mungu na kadhalika ni mfano wa Kristo ambaye Mungu anakaa ndani yake katika utimilifu wake wote.

Ni mfano wa kanisa ambalo ni hekalu la Mungu, utakatifu wake, uzima wake wa milele, uwepo wake, sakramenti zake. Na kwa hiyo, ni mfano unaopata utimilifu wake katika Kristo na kanisa, lakini kuna zaidi. Bado kuna utimilifu tunapoufikia uhalisi wenyewe wa kimbangu tunapomjia Kristo mfufuka na mwili wake wa kiroho, na tutakuwa na miili mipya, miili ya kiroho iliyofufuliwa.

Kwa kweli tutakuwa katika hali halisi ambayo ni zaidi ya maneno kwetu kueleza. Kwa hiyo, hii ndiyo kazi ya ibada. Ni mfano wa mbinguni.

Ni nakala ya mbinguni na ni mfano wa kile kitakachokuja. Na hiyo ndiyo ninayopendekeza ni kazi ya pili ya cultus. Kazi ya tatu ni ya kisakramenti ambayo kwa hakika kwa mambo haya ya kimwili yenye maneno ya kiroho, unaingia katika ushirika na Mungu kama vile kuhani angekula mkate, kama angetoa dhabihu, kama wangepata msamaha.

Kwa hakika walikuwa wakishiriki katika maisha na msamaha wa Mungu. Na hatimaye, pamoja na kuwa mfano na kuwa mfano na mfano na kuwa kisakramenti, nne, nasema ni kisanii, ni propaganda. Ni kwa maana bora ya neno kukuza wazo, au itikadi, na usanifu unaweza kufanya hivyo.

Nakumbuka nilipokuwa karibu tu, nadhani umri wa miaka minne, labda mitano, wazazi wangu walinipeleka kumtembelea mjomba aliyekuwa akifanya kazi huko Washington, DC. Ilinivutia sana hivi kwamba majengo yale ya marumaru, usanifu wa Kigiriki wa kawaida, ulizungumza juu ya nguvu. Ilizungumza juu ya mamlaka.

Ilizungumza juu ya uvumilivu. Ilizungumza sana juu ya utu wangu niliporudi nyuma, labda miaka 50, 60 baadaye, ingawa ningeweza kukumbuka kila kitu kilikuwa wapi, ilinivutia sana. Ndio maana makanisa makuu yaliyojengwa na kanisa.

Ilizungumza juu ya Mungu, juu ya kudumu kwa kanisa, juu ya mamlaka yake. Ndio maana vyuo vikuu vya Kutaalamika, vilijaribu kwa usanifu wao wa hali ya juu kuchukua nafasi ya kanisa na serikali ya kidunia. Kwa mfano, ukienda hapa Chuo Kikuu cha Washington na ukienda kwenye maktaba yao, inaonekana kama kanisa kuu.

Ina milango yenye matao mara tatu unapoingia ndani yake. Ina madirisha ya vioo. Ina niches na sanamu juu yake.

Lakini badala ya kuwa na sanamu za Paulo au Yohana au mitume au kadhalika, wana sanamu za Rousseau, Voltaire, na watu wenye msimamo mkali. Ni aina mpya ya ibada. Na unapokuwa kwenye chuo hicho, hiyo inaathiri mwanafunzi kuwa huu ndio ukweli.

Hii ndio thamani ya usanifu. Inazungumza juu ya ukweli. Napendekeza kuwa ndio maana tunazo Nyimbo za Sayuni kwa sababu zinakuambia njoo Sayuni uangalie kile Mungu anachofanya kwa sababu ni njia ya kuwasiliana kwa kiwango kingine zaidi ya maneno.

Hapa kuna zaburi nzuri, nadhani, wimbo, zaburi ya wana wa Kora. Bwana ni mkuu na anayestahili kusifiwa sana katika mji wa Mungu wetu, mlima wake mtakatifu. Mzuri wa kuinuliwa, furaha ya dunia yote.

Kama vile vilele vya Safoni ndivyo ulivyo mlima Sayuni, mji wa mfalme mkuu. Kwa njia, hii pia ni dokezo kwa hadithi za Ugariti kwa sababu mlima wa Baali ulikuwa Zafoni na Zafoni pia inamaanisha kaskazini. Kwa hivyo kama vile bahari katika Israeli inamaanisha magharibi na Negev inaweza kumaanisha kusini, mlima huu unaweza kumaanisha kaskazini.

Kwa hiyo, ni mlima wa kaskazini ambako Baali aliabudiwa. Ilifikiriwa kuwa Sayuni ilikuwa kwa Israeli, Safoni ilikuwa kwa watu wa Kanaani walioabudu Baali. Kwa hivyo anasema, ni kama vilele vya Safoni ni Mlima Sayuni.

Zaphon katika fasihi ya Ugariti pia ilijulikana kama jiji la mfalme mkuu. Mungu yu katika ngome zake. Amejionyesha kuwa ngome yake.

Wafalme walipoungana, waliposonga mbele pamoja, walimwona na wakastaajabu. Walikimbia kwa hofu huko Sayuni. Bahari zinazotetemeka na maumivu yake kama ya mwanamke mwenye kuzaa.

Uliwaangamiza kama merikebu za Tarshishi na kupasuliwa na upepo wa mashariki. Kama tulivyosikia, ndivyo tulivyoona katika mji wa Bwana wa majeshi, katika mji wa Mungu, Mungu anauweka salama milele. Ndani ya hekalu lako, Ee Mungu, tunatafakari juu ya fadhili zako zisizo na mwisho.

Kama jina lako, Ee Mungu, sifa zako zimefika hata miisho ya dunia. Mkono wako wa kuume umejaa haki. Mlima Sayuni unashangilia.

Vijiji vya Yuda vinashangilia kwa sababu ya hukumu zako. Awaambia kusanyiko, tembeeni Sayuni, izungukeni, hesabuni minara yake, yafikirini sana ngome zake, yatazameni ngome zake, mpate kuwaambia kizazi kijacho. Kwa maana huyu Mungu ndiye Mungu wetu milele na milele.

Atakuwa Mungu wetu hata mwisho. Na kwa hivyo una nyimbo hizi za Sayuni zinazosherehekea ukuu wa Sayuni. Wanakualika uje kutazama majengo haya ambayo kwa wakati huo yalisema juu ya kudumu, uvumilivu, mamlaka, na nguvu za Mungu.

Kweli, hiyo inaangalia cultus kwa ujumla. Tumefafanua. Tumeona eneo takatifu kama hekalu, kama mchongo wake.

Tumeona baadhi ya kazi zake. Sasa tunaangalia vipengele vya cultus. Hapa tunahitaji kugawanya vipengele vilivyoanzishwa na Musa na vile vilivyoletwa na hekalu.

Kwa hivyo vipengele vya cultus vilianza na hema ya Musa na ilibadilishwa na hekalu la kifalme. Katika kipindi cha Musa, walichokuwa nacho kilikuwa mahali patakatifu. Hapo ndipo hema au maskani iliposimamishwa.

Hapo ndipo mahali ambapo Mungu alikuwa, lakini haikuwekwa wazi mahali ambapo ingekuwa. Kulikuwa na vitu vitakatifu. Kulikuwa na safina.

Kulikuwa na hema. Kulikuwa na vyombo. Kulikuwa na naivera juu ya kuhani.

Kulikuwa na urimu na thumimu ndani ya kifua chake. Kulikuwa na majira matakatifu ya Pasaka yaliyotukia kuhusiana na mavuno ya shayiri. Kulikuwa na Pentekoste ambayo ilitokea kuhusiana na mavuno ya ngano.

Kulikuwa na Sukkot katika mwaka mpya, ambao uliunganishwa na kukandamizwa kwa zabibu na kukandamiza mzeituni. Kulikuwa na wafanyikazi watakatifu. Musa alitoa yote hayo.

Pia alitoa kwa ajili ya dhabihu takatifu, na sadaka takatifu, lakini kuna karibu hakuna maneno. Hakuna muziki. Maneno pekee tuliyo nayo ni kwamba ulipoleta matunda yako ya kwanza, ulisema, Mwaramu aliyetangatanga alikuwa baba yangu.

Na utaona hilo katika Kumbukumbu la Torati sura ya 26. Daudi sasa anapanua sana ibada hii. Anajenga juu ya hilo, lakini Daudi anaibadilisha.

Anaibadilisha kuwa opera. Anatoa maonyesho ya hekalu. Alitoa libretto na muziki katika Zaburi.

Na kwa hivyo sasa tukiandamana na ibada ya Musa, sasa tunayo karibu, Daudi ni kama Mozart kwangu. Na zaidi ya hayo, yeye ni mtu wa Renaissance. Lakini alichukua ibada ya Musa na akaipatia maonyesho ya hekalu na akaipatia muziki na uhuru wa Zaburi ambao ungeambatana na ibada hiyo.

Zaidi ya hayo, mahali patakatifu palikuwa sasa pa Yerusalemu na wafanyakazi watakatifu sasa walikuwa wamepanuliwa zaidi ya nyumba ya Haruni na Walawi. Wafanyakazi watakatifu sasa wanatia ndani mfalme pamoja na manabii. Pamoja na mfalme huja unabii kwa sababu nabii anamwakilisha Mungu kwa mfalme.

Kwa hiyo sasa tuna, pamoja na makuhani, sasa tuna mfalme mtakatifu na nabii ambaye angezungumza na mfalme. Tutamsikia nabii akisema katika Zaburi, hasa Zaburi ya 50. Kwa ujumla, basi tuna eneo takatifu, ambalo lilikuwa hema la Musa lilibadilishwa na hekalu la kifalme, ambalo liliifanya kuwa opera.

Kulikuwa na kalenda takatifu. Hiyo ni, kulikuwa na matendo ya kila mwaka ya kudumu, ya kila mwaka ya kila mwaka. Kulikuwa na Sabato za kila juma.

Kulikuwa na mwaka wa sabato. Kulikuwa na sikukuu na majira matakatifu na kadhalika. Kisha pamoja na cultus sugu ya kila mwaka, kulikuwa na wakati muhimu wakati ulikuwa na vita, ukame, au tauni.

Bila kufafanua hilo, hayo ndiyo yote katika 1 Wafalme sura ya 8, mstari wa 31 hadi mstari wa 51. Na katika maelezo yenu, ninawapa aina saba tofauti za mapigo na kadhalika. Tulizungumza kuhusu misimu mitakatifu na mzunguko wa kawaida.

Huo unaweza kuwa mzunguko wa kawaida wa Sabato, Sabato ya kila juma. Kulikuwa na mzunguko wa kawaida wa siku za sherehe, siku tatu za sherehe, misimu mitatu ya sherehe ya Pasaka, Pentekoste, na kuanguka na tata hii ya Yom Kippur, Siku ya Upatanisho, Mwaka Mpya, tamasha la kuanguka, vibanda vya sabuni, vibanda vya kuadhimisha, na kadhalika. Pia kulikuwa na mwaka wa Yubile.

Yote hayo yalikuwa ya kudumu, na ya kawaida, lakini kunaweza kuwa na nyakati ngumu za njaa, ukame, tetemeko la ardhi, mambo haya yote. Sulemani anatazamia wakati ambapo watu wangeenda pia hekaluni katika shida zao. Kuna baadhi ya kutokuwa na uhakika kuhusu jinsi hasa mwenye hekima aliingia katika ibada ya hekalu.

Mwenye hekima alikuwa zaidi katika lango la jiji. Kwa hivyo ni swali zaidi, je, mwalimu wa hekima anaingiaje katika ibada ya hekaluni? Kama tulivyoona, kuna nyenzo za hekima kama Zaburi ya 73. Je, hilo lilifanyaje ndani ya hekalu? Nadhani kuhani angetoa aina hii ya maagizo.

Alikuwa mwalimu katika Israeli. Kwa hiyo, sina tatizo hasa la kufikiria kuhani hekaluni akiwafundisha watu. Inaonekana kwangu kwamba inaweza kuwa sehemu ya ibada ya hekalu.

Sasa tunageukia vipengele vya cultus katika Zaburi. Ninaanza kwa kutofautisha ndani ya hekalu na nje ya hekalu. Kwamba ndani ya hekalu, fadhili za agano zinapatanishwa na ibada, ikijumuisha msamaha kupitia dhabihu.

Ndani ya nasema, yote ni matakatifu. Ni takatifu. Imewekwa kando.

Bila ni mchafu. Kwa kweli, neno profane etymologically linamaanisha pro, kabla, fanum, hekalu. Inamaanisha mbele ya hekalu, nje ya hekalu, hilo ni jambo la unajisi.

Kwa hiyo ndani ya hekalu, mna patakatifu, nje ya hekalu, mna najisi. Kwa hivyo unapoingia kwenye jumba la hekalu, unaingia katika duara takatifu, katika nyanja takatifu ya uwepo wa Mungu. Ndani ni ya milele.

Ni utukufu usio na mwisho kwa Mungu, Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu, kama ilivyokuwa hapo mwanzo, ni sasa na itakuwa milele. Hekaluni, unaingia katika uzima wa milele. Unaingia kwenye ukweli.

Unaingia katika uwepo wa Mungu. Bila kuwa na kikomo, ni cha muda, kinapita na kufifia. Ndani ya hekalu kuna ukamilifu.

Nje ya hekalu, kuna kutokamilika na dhambi. Kwa kuangalia zaidi kuliko katika Zaburi, tuna tovuti takatifu na tayari tumesoma mojawapo ya Zaburi hizo. Kwa hiyo, tunazo Zaburi za Sayuni.

Na unaposoma Zaburi, zinarejelea Sayuni, nyumba ya Bwana, mlima mtakatifu, patakatifu pa Mungu, makao katika Sayuni. Na ninakupa orodha ya marejeleo ambayo yanarejelea hekalu kama tovuti takatifu. Zaburi zinazohusu baadhi ya Zaburi husherehekea uchaguzi wa Mlima Sayuni.

Mungu alipochagua nyumba ya Daudi, alichagua Mlima Sayuni. Katika dini za kipagani, Mungu anahusiana sana na mahali fulani. Anahusiana na mlima huo.

Hawezi kusonga. Mungu wa Israeli ni mkuu. Alikutana na Israeli kwenye Mlima Sinai.

Na kisha akachagua Mlima Sayuni. Siyo kwamba ameunganishwa kwa kiasi kikubwa na Mlima Sayuni. Aliichagua.

Kwa hiyo, tunazo nyimbo za Sayuni. Hapa kuna Zaburi 46, Mungu kwetu sisi ni kimbilio na nguvu na msaada daima katika shida. Kwa hiyo, hatutaogopa ijapokuwa ardhi itatikisika na milima itaanguka ndani ya moyo wa bahari, ingawa maji yake yanachanua na kutoa povu na milima inatikisika kwa mawimbi yake.

Kuna mto ambao vijito vyake vyaufurahisha mji wa Mungu, mahali patakatifu anapokaa Aliye juu . Mungu yu ndani yake. Yeye hataanguka.

Mungu atamsaidia alfajiri. Mataifa yana ghasia, na falme zinaanguka. Anainua sauti yake.

Dunia inayeyuka. Mwenyezi, Bwana Mwenyezi yu pamoja nasi. Mungu wa Yakobo ni ngome yetu.

Njoni mwone alichokifanya Bwana, ukiwa aliouleta juu ya nchi. Avikomesha vita hata miisho ya dunia. Anavunja upinde na kuuvunja mkuki.

Yeye huchoma ngao kwa moto. Anasema, tulieni, mjue ya kuwa mimi ni Mungu. nitatukuzwa kati ya mataifa.

nitatukuzwa duniani. Bwana Mwenye Nguvu yu pamoja nasi. Mungu wa Yakobo ni ngome yetu.

Kwa hivyo, una Zaburi hizi zinazohusu kuchaguliwa kwa Sayuni. Una Zaburi nyingine zinazozungumzia kushiriki katika ibada ya nani anayestahili kuingia katika nyumba ya Bwana. Hii itakuwa kama Zaburi 15.

Ukitaka kuangalia, hii ni Zaburi 15 ni amri 10 za Daudi. Nitaishoma tu haraka. Yote haya yanaweza kupanuka, lakini nadhani kuna jambo la kusoma, ni Zaburi ya Daudi tu.

Bwana, ni nani atakayekaa katika hema yako takatifu? Katika siku za Daudi, alikuwa amejenga hema lake mwenyewe kwa ajili ya sanduku kabla ya Sulemani kujenga hekalu. Ni moja ya ushahidi wa uandishi wa Daudi ni kwamba Zaburi yake inazungumza juu ya hema ambayo iko hapa. Bwana, ambaye anaweza kukaa katika hema yako takatifu, ambaye anaweza kukaa juu ya mlima wako mtakatifu.

Kisha anatoa jumla tatu na kauli tatu chanya. Yule ambaye mwenendo wake hauna lawama, yaani, ana uadilifu na kujitoa kabisa kwa Mungu na ibada yake. Haimaanishi kutokuwa na dhambi, lakini inamaanisha kujitolea kwa moyo wote kwa Mungu

ambaye anafanya kile kilicho cha haki, anayetumikia, anamtegemea Mungu, anayehudumia jumuiya, ambaye husema ukweli kutoka moyoni mwao.

Kwa maneno mengine, hakuna unafiki. Kisha kwa ubaya anaichukua hiyo, ambaye ulimi wake hausemi masingizio, asiyemdhulumu jirani na kutomtukana wengine. Hakuna uvumi na hafanyi ubaya kwa jirani.

Kwa hivyo, una chanya tatu, na hasi tatu. La saba na la muhimu sana linahusu uhusiano wetu na Mungu. Yaani unaonyesha uhusiano wako na Mungu kwa wale unaowaheshimu na wale unaowakataa.

Ambaye humdharau mtu mbaya, bali huwaheshimu wamchao Bwana. Kwa hiyo, anaonyesha anamcha Bwana kwa kujinasibisha na hao. Anawaheshimu wale wanaomcha Bwana, lakini umati wa wazinzi na uhalifu, yeye anakataa hilo.

Anawaheshimu wale wanaoabudu na wachamungu na wanaomtegemea Mungu. Nane, anaweka kiapo hata kinapoumia na habadili mawazo yake. Kwa maneno mengine, ni mtu ambaye huweka nadhiri zao za ndoa, ndiye anayeweza kuingia jehanamu ya Mungu.

Ni wale wanaovunja nadhiri zao. Bila shaka, namshukuru Mungu kuna upatanisho. Kuna msamaha wa Mungu, lakini lazima tuombe msamaha huo na kuachana na uzinzi, kukataa aina zote za uuaji ambazo zinakiuka amri 10.

Wa tano ameonyeshwa sana sana, ambaye huwakopesha masikini pesa bila riba, ambaye hakubali rushwa dhidi ya wasio na hatia. Yeyote anayefanya mambo haya atatikiswa. Kwa hiyo hiyo ni zaburi inayoonyesha ni nani anayeweza kushiriki katika ibada hekaluni.

Hilo linanirudisha pale nilipoanza kwamba kuna miundo ya maagano. Hujitokezi tu katika uwepo wa Mungu au kudhani kwamba unaweza kuingia katika uhalisi usio na kikomo wa Mungu mwenyewe, kwa sababu Mungu ni mtakatifu. Anadai haya, ambayo ni matamshi, usemi wa Daudi, hatimaye wa zile amri 10.

Je, unafiki kwa kuchagua 10 kwamba Daudi anajaribu kutufanya tufikirie juu ya amri 10 na anaziandika upya kwa namna fulani au kuzipata moyoni? Nadhani kuna 10 kwa sababu kuna amri 10. Amri hizi zote, sidhani kama anajaribu kuzitega moja kwa moja. Anataja kuweka nadhiri zako kwa moyo wako mwenyewe, lakini sidhani kama anasema mengi hapa kuhusu siku ya Sabato au kadhalika.

Kwa hivyo, nadhani 10 inaashiria utimilifu. Nadhani hiyo ndiyo maana yake. Ni utimilifu na wao ni jumla pana sana.

Lakini ukizishika hizi 10, 10 za Daudi, utakuwa unazishika zile 10 za Musa. Ukifanya lililo haki, ambalo ni kumtegemea Mungu, utakuwa unazishika pia zile amri 10, nafikiri. Zaburi, baada ya kutazama marejeleo ya mahali patakatifu katika kitabu cha Zaburi, sasa tunaangalia marejeleo ya majira matakatifu.

Kwa hiyo, kwa mfano, kuna kumbukumbu ya siku ya Sabato. Zaburi ya 92 ilikusudiwa kuimba siku ya Sabato. Zaburi ya 81 ilisomwa wakati wa mwezi mpya.

Kisha nyingi za Zaburi zilisomwa wakati wa dhabihu za asubuhi na jioni. Kama tutakavyoona, Zaburi 3 ni maombi ya asubuhi. Zaburi ya 4 ni sala ya jioni.

Zaburi 5 ni sala ya asubuhi. Zaburi ya 6 ni sala ya jioni. Nadhani pengine Zaburi hizo zilisomwa kuhusiana na dhabihu ya asubuhi na dhabihu ya jioni.

Mambo ya Nyakati inatuambia, kisha akaweka baadhi ya Walawi kuwa wahudumu mbele ya sanduku la Bwana ili kuomba, kutoa sifa za shukrani, na kumsifu Bwana, Mungu wa Israeli. Asafu alikuwa mkuu, na wa pili kwake walikuwa Zekaria, na Yeieli, na Shemiramoti, na Yehieli, na Matathia, na Eliabu, na Benaya, na Obed-edomu, na Yeieli, aliyepiga vinubi na vinubi. Asafu alikuwa sauti, matoazi.

Benaya na Yehazieli, kuhani, wangepiga tarumbeta kwa ukawaida mbele ya sanduku la agano la Mungu. Ndipo siku hiyo, Daudi kwanza aliteua kwamba Shukrani ziimbiwe kwa Bwana na Asafu na ndugu zake. Lakini ilipaswa kufanywa mara kwa mara mbele ya sanduku la BWANA.

Kwa hiyo, Zaburi hizi ziliimbwa, nazichukua, mara kwa mara kwenye dhabihu hizi za kila siku. Kwa kadiri matendo matakatifu yanavyohusika, kuna marejeleo ya matoleo matakatifu. Ninakupa aya zinazofanya marejeleo yake.

Kwa hivyo kwa mfano, Zaburi 96, mpeni Bwana utukufu, litendeni jina lake, toeni sadaka, na njooni katika nyua zake. Zaburi 107, na wamshukuru Bwana kwa ajili ya fadhili zake zisizo na mwisho na matendo yake ya ajabu kwa wanadamu. Na watoe dhabihu, dhabihu za shukrani, na wayasimulie matendo yake kwa nyimbo za furaha.

Zaburi 116, hizi ni nyimbo za sifa za shukrani. Nimrudishie Bwana nini kwa wema wake wote alionitendea? Nitakiinua kikombe cha wokovu na kulitaja jina la Bwana. Nitazitimiza nadhiri zangu kwa Bwana mbele ya watu wote.

nitakutolea dhabihu ya shukrani na kuliitia jina la BWANA. Nitazitimiza nadhiri zangu kwa Bwana, mbele ya watu wake wote, katika nyua za nyumba ya Bwana, katikati yako, Ee Yerusalemu. Kwa hiyo, wakati huo kulikuwa na matoleo matakatifu.

Pia kulikuwa na maneno ya kinabii yaliyotolewa hekaluni. Zaburi ya 50 itakuwa mfano wa hilo. Ni Zaburi ya Asafu.

Asema, Mwenyezi, Mungu, Bwana anena na kuita dunia yote toka maawio ya jua hata machweo yake. Kisha katika mstari wa 70, anasema, sikilizeni, watu wangu, nami nitasema. Nitashuhudia dhidi yako, Ee Israeli.

Mimi ni Mungu, Mungu wako. mimi sitaleta mashtaka juu yenu katika habari za dhabihu zenu, wala juu ya sadaka zenu za kuteketezwa, zilizo mbele zangu daima. Lakini anachowakosea ni kushindwa kushika agano na maadili.

Kwa hiyo Zaburi 50 ni neno la kinabii lililotolewa hekaluni dhidi ya watu. Hadi sasa kama takatifu, tumezungumza kuhusu matendo matakatifu. Tumezungumza kuhusu matoleo.

Tumezungumza juu ya maneno ya kinabii. Pia kulikuwa na maandamano ambayo unaishi katika mawazo. Hapa kuna Zaburi 26 na mtunga-zaburi anasema katika kupinga kwake kutokuwa na hatia, Nanawa mikono yangu katika kutokuwa na hatia, na kuizunguka madhabahu yako, Ee Bwana.

Kutangaza sifa zako kwa sauti kubwa na kutangaza matendo yako yote ya ajabu. Bwana, naipenda nyumba unayoishi, mahali unapokaa utukufu wako. Kisha katika Zaburi 68, anaeleza msafara.

Hapa kuna maelezo ya jinsi makabila yanavyoingia . Mbele ni waimbaji, baada yao wanamuziki. Pamoja nao wapo wasichana wakicheza matari.

Msifuni Mungu katika kusanyiko kubwa. Msifuni Bwana katika kusanyiko la Israeli. Kuna kabila dogo la Benyamini linalowaongoza.

Wao ni umati mkubwa wa wakuu wa Yuda. Nao ni binti mfalme wa Zabuloni na wa Naftali. Karibu unaweza kuona maandamano yanapoingia, makabila yanaingia kwenye ibada zao.

Tena, kuna nyimbo za kuhiji. Kwa kweli, Zaburi ya 120 hadi 134 iliimbwa Israeli walipofunga safari ya kwenda hekaluni. Hii ni Zaburi 84.

Siyo mojawapo ya Zaburi za Kupaa, lakini inaonyesha safari, safari ya kwenda hekaluni, na uzoefu wa njia ya kwenda hekaluni. Jinsi hii inavyopendeza, ni ya wana wa Kora. Nina shaka kwamba, nadhani hii inamaanisha kuwa ni ya jumuiya yao, labda iliyotungwa ndani ya jumuiya yao, lakini ilifanywa na Wakora .

Jinsi ya kupendeza makao yako, Bwana Mwenyezi. Nafsi yangu inazitamani, hata kuzimia kwa ajili ya nyua za Bwana. Moyo wangu na mwili wangu vinamlilia Mungu aliye hai.

Hata shomoro amepata nyumba na mbayuwayu atajijengea kiota, ambapo anaweza kuwa na makinda yake. Mahali karibu na madhabahu yako, Bwana Mwenye Nguvu Zote, Mfalme wangu na Mungu wangu. Bila shaka, ndege hao walijenga viota vyao hapo kwa sababu hakungeweza kuwa na mauaji kwenye hekalu na walikuwa salama humo.

Hiyo ndiyo picha ya jinsi ndege alivyo salama katika hekalu la Bwana, mtu ana ulinzi na usalama. Heri wakaao nyumbani mwako. Wanakusifu kila wakati.

Wamebarikiwa wale ambao nguvu zao ziko kwako, ambao nyoyo zao zimekaza kuhiji. Wanapopita katika bonde la Baka, ambalo linamaanisha machozi, wanalifanya kuwa mahali pa chemchemi. Mvua za vuli pia huifunika kwa mabwawa.

Kwa hivyo, machozi yao yanabadilishwa kuwa chemchemi za uzima. Wanaendelea kutoka nguvu hadi nguvu mpaka kila mmoja anaonekana mbele za Mungu katika Sayuni. Usikie maombi yangu, Bwana Mungu Mwenyezi.

Sasa yuko hekaluni. Usikie maombi yangu, Bwana Mungu Mwenyezi. Nisikilize, Mungu wa Yakobo.

Na anaomba nini? Mfalme. Utazame ngao yetu, Ee Mungu. Mtazame kwa upendeleo mpakwa mafuta wako.

Na kisha anaakisi uzuri wa hija hii. Afadhali siku moja katika nyua zako kuliko siku elfu mahali pengine. Ni afadhali kuwa bawabu katika nyumba ya Mungu wangu kuliko kukaa katika hema za waovu.

Kwa maana Bwana Mungu ni jua na ngao. Bwana hutupa kibali na heshima. Hawanyimi jambo jema wale ambao mwenendo wao hauna lawama.

Bwana Mwenyezi, mbariki yule ambaye tumaini lake liko kwako. Kwa hiyo, unaweza kuona hii ni zaburi ya hija na anatazamia kuwa mbele za Mungu. Na anapoingia katika uwepo wa Mungu, anaomba kwa ajili ya Mfalme kwamba Mungu amtazamie Mfalme huyo.

Kisha anatambua kuwa hakuna kitu bora duniani kuliko kuwa mbele za Mungu na katika ibada na katika maombi. Huu hapa wimbo wa kupaa, Zaburi 122. Hii ni Zaburi ya Daudi.

Nafurahi pamoja na wale walioniambia, twende nyumbani kwa Bwana. Miguu yetu imesimama katika malango yako, Ee Yerusalemu. Yerusalemu umejengwa kama jiji ambalo limeunganishwa kwa ukaribu.

Hapo ndipo makabila yanapokwea, makabila ya Bwana ili kulisifu jina la Bwana, sawasawa na amri waliyopewa Israeli. Viti vya enzi vya hukumu vimesimama, viti vya enzi vya nyumba ya Daudi. Ombea Yerusalemu amani.

Wapendao wawe salama. Amani na iwe ndani ya kuta zako na usalama ndani ya ngome zako. Kwa ajili ya familia yangu na marafiki, nitasema, amani iwe nanyi.

Kwa ajili ya nyumba ya Bwana, Mungu wetu, nitakutafutia mafanikio. Kwa hiyo ungeweza kuona baadhi ya matendo matakatifu ya kuhiji na kutoa dhabihu, utendaji wa kinabii, na kadhalika. Nadhani unaweza kuona kwa nini hii inastahili kushughulikiwa tofauti kwa njia nyingine tunayoishi hekaluni kwa sababu hapo ndipo Zaburi ziliimbwa.

Tunaelewa kinachoendelea kupitia usemi huo wa nje wa dini. Ninatumai kwamba unaposoma Zaburi na kuishi hekaluni, utakuwa na ufahamu bora na shukrani kwa ajili yao. Wanarejelea vitu vitakatifu.

Kuna madhabahu takatifu kama katika Zaburi 84. Kuna kikombe kitakatifu. Nitatoa kikombe cha wokovu katika Zaburi ya sifa ya shukrani.

Wanazungumza juu ya mabango. Huu ndio wakati mfalme anatoka kwenda vitani. Wanamuomba mfalme katika Zaburi 20 anapoenda vitani, na kusherehekea ushindi wake anaporudi katika Zaburi 21.

Lakini katika Zaburi ya 20, na tupige kelele za furaha juu ya ushindi wako na kuinua bendera zetu kwa jina la Mungu wetu. Kwa hiyo, kila kabila lingekuwa na bendera yake na lingekuwa bendera takatifu kwa Bwana na ushindi wake. Bwana na akupe maombi yako yote kama ulivyoambiwa mfalme.

Kulikuwa na ala za muziki ninazotumia hapa katika Zaburi 150. Hiki ndicho kilele cha Zaburi na orchestra nzima inaingia kumsifu Bwana. Bwana asifiwe.

Msifuni Mungu katika patakatifu pake. Msifuni katika mbingu kuu. Msifuni kwa matendo yake ya nguvu.

Msifuni kwa ukuu wake mkuu. Msifuni kwa mlilo wa tarumbeta. Kisha huja kumsifu kwa kinubi na kinubi.

Msifuni kwa matari na kucheza. Msifuni kwa nyuzi na filimbi. Msifuni kwa mgongano wa matoazi.

Msifuni kwa matoazi yavumayo kwa kila kitu chenye pumzi. Bwana asifiwe. Bwana asifiwe.

Hakuna tu vitu vitakatifu na matendo matakatifu na tovuti takatifu na kalenda takatifu, lakini kuna wafanyakazi watakatifu. Kama tulivyotoa maoni, hekalu lilikuwa kielelezo cha mbinguni. Hakukuwa na tofauti kali kati ya Mungu mbinguni na Mungu katika hekalu.

Hekalu lilikuwa ni mfano wa mbinguni. Ilikuwa ni njia ya kufikiri juu ya mbinguni. Hatuwezi kufikiria juu ya Mungu.

Hatuwezi kufikiria juu ya mbingu mbali na sitiari. Mfano wa Mungu, anafananishwa na, je, yeye aliye na masikio, je, yeye aliyeunda sikio hasikii? Aumbaye jicho haoni? Na kwa hivyo sisi ni maonyesho ya Mungu ili kutujulisha kwamba Mungu anasikia maombi yetu, kwamba anatuona. Anatuona na anatuhurumia na kadhalika.

Haya yote, sisi ni theomorphic. Sisi ni mifano ya jinsi Mungu alivyo. Na hekalu ni sitiari ya mbinguni na Israeli yenyewe na mfalme wa hekalu ni sitiari, picha ya Kristo na kanisa lake katika kiwango cha matukio.

Lakini watumishi watakatifu wanatia ndani malaika. Mhimidini Bwana, enyi malaika zake, ninyi mlio hodari, mtendao neno lake, tiini sauti ya neno lake. Mhimidini Bwana, enyi majeshi yake yote, watumishi wake wafanyao mapenzi yake.

Na kisha kuna makuhani. Twende kwenye makao yake. Twendeni, tuabudu kwenye kiti cha miguu yake.

Simama, ee Mwenyezi-Mungu, uende mahali pako pa kupumzikia, wewe na sanduku la uweza wako. Makuhani wako na wavikwe uadilifu na watakatifu wako washangilie. Hapo ndipo Walawi, enyi nyumba ya Lawi, mhimidini Bwana.

Enyi nyumba ya Haruni, mhimidini Bwana. Enyi nyumba ya Lawi, mhimidini Bwana. Na kisha inaenea zaidi ya ukuhani.

Enyi wamchao Bwana, mhimidini Bwana. Tutakuwa tukimtazama mfalme katika Zaburi 2, ambaye anakuwa mfalme wake mtakatifu. Katika Zaburi 44, tulikutana na jeshi hekaluni.

Na kisha tuna wacha-Mungu na wote ni sehemu ya wafanyakazi watakatifu. Sawa, tutamalizia utangulizi wa waabudu hapa. Sasa tutaangalia zaburi fulani au mbili, ambazo zinahusika na liturujia ya kutawazwa kwa mfalme kwenye hekalu.

Maswali matatu. Ulisema hekalu lilikuwa ni mfano wa mbinguni. Na sasa sisi wenyewe ni, na tulitumia neno, kuhisi kitu.

Oh, ndiyo. Ninatumia neno ambalo ninajaribu kueleza jinsi Mungu alivyo kama theomorphic, MORPHIC, aliyefanywa kama Mungu. Na kwa hivyo sisi ni mfano wa Mungu.

Na hivyo alitupa macho ili tujue anaweza kuona. Alitupa masikio. Kwa hiyo, tunajua kwamba anaweza kusikia.

Sio kwamba Mungu ana jicho la mwili au sikio la mwili, lakini tunajua anaona na anasikia. Pili, ulikuwa unazungumza jinsi mbingu ni mfano wa mbinguni. Hekalu ni mfano wa mbinguni.

Inaturuhusu kuelewa kwa kiasi fulani jinsi mbinguni ilivyo. Na ninafikiria katika Agano Jipya juu ya uhusiano wa ndoa na jinsi Paulo anavyosonga kutoka kwa mjadala wa uhusiano wetu na Mungu na kanisa hadi ndoa au kwa njia nyingine kote, nadhani. Kitu cha aina moja.

Ningelazimika kuiweka hivyo. Ni njia nyingine ya kuonyesha ndoa ni kuonyesha uhusiano wa Kristo na kanisa lake jinsi wanavyohusiana. Na kwa kweli ni lazima kunena kama Kristo, chochote unachotaka kusema kuhusu ukichwa, chochote Kristo kwa kanisa, mume ni kwa mke wake.

Na hivyo hivyo mume hufa kwa ajili ya mke wake na mke humtii mumewe katika kila jambo kama sisi tunamtii Kristo katika kila jambo. Ni fundisho ambalo limepotea. Vema, na suala zima la, ulikuwa unazungumza mapema kuhusu usanifu na jinsi nyuzi fulani za Ukristo zinavyoelewa kuna uhusiano kati ya usanifu na kutusaidia kuelewa ibada ni nini na Mungu ni nini.

Kwa hivyo, makanisa makuu yamewekwa juu ya msalaba na aina hizi za vitu dhidi ya nyuzi zingine za Ukristo ambapo jengo la kanisa ni sanduku la mraba na ni mbaya tu. Na hakuna ufahamu wa uhusiano wa fomu na ukweli. Sawa.

Na nadhani kwamba tunajitia umaskini ikiwa hatutatumia taswira ya kugusa, inayoonekana ya kile ambacho jengo linaweza kufanya. Nadhani kuna umuhimu wa kuweka mimbara mahali unaposoma Maandiko juu ya somo ambapo unahubiri Maandiko ili kwamba lectern daima iwe chini ya Maandiko. Nadhani unapoingia kanisani, linasema mengi kuhusu theolojia yake, na usanifu wake.

Kwa hivyo, nadhani ukiweka kwaya mbele na kuweka mimbara katikati, na hiyo ni sawa kabisa. Ni drama tu. Inaweza kugeuka kuwa burudani.

Una kwaya na wanavaa na ni burudani kweli. Mhubiri ndiye lengo na sio Neno la Mungu. Wakati wengine wataweka meza katikati.

Ni dhabihu ya Kristo ambayo iko katikati. Kwa hivyo, nadhani huwezi kukwepa ishara. Je, ndivyo inavyoendelea katika baadhi ya mapokeo ambapo mhubiri anahubiri kutoka upande na sio katikati? Ndiyo.

Mara nyingi watakuwa na Meza ya Bwana katikati ya yote. Na hatimaye, jambo la jumla ambalo limekuwa likinivutia unapozungumza ni kwamba, najua sisi sote ni tofauti katika jinsi tunavyotaka kuabudu na jinsi tunavyoitikia kwa Mungu, lakini kuna taratibu nyingi katika kile unachokielezea. Katika Agano la Kale.

Katika Agano la Kale. Agano la Kale limefafanuliwa vizuri sana. Hakuna ubunifu mwingi hivyo, lakini katika Agano Jipya, naona haijafafanuliwa kiasi ambacho nadhani hukupa uhuru mwingi.

Kwa hiyo, mojawapo ya huduma zangu za kwanza ilikuwa nyuma mwaka wa 1955. Ilikuwa huduma ya kiangazi. Moja ya wizara ilikuwa na Wahindi wa Saudi huko Louisiana.

Mchungaji aliyeanzisha kanisa, hakuwapa karibu maelekezo yoyote. Wangeweza tu kuabudu kama walivyotaka kuabudu, mradi tu walishika Meza ya Bwana na ubatizo. Vema, nilipofika pale, walikuwa na wanawake wote upande mmoja.

Namaanisha, ndivyo walivyofanya kwa asili. Walitengana kingono. Kwa hiyo, wanawake walikuwa upande mmoja, wanaume walikuwa upande mwingine.

Sasa wanawake walikuwa wametawanyika kwa namna ya upande wa kushoto, lakini upande wa kulia, wanaume walikuwa wamejilimbikizia nyuma safu mbili au safu tatu au mbele safu mbili au tatu. Kwa hiyo, nikamwambia jina lake ni ndugu mpendwa, Ndugu Leeds. Nilimwambia Ndugu Leeds, ninaelewa wanawake na wanaume, lakini ni nini kinaendelea kwa wanaume? Vema, alisema, wanaume walio katika safu ya nyuma ama hawajaokolewa au nje ya ushirika.

Na unapohubiri, unahubiri kwenye safu ya nyuma.

Huyu ni Dk. Bruce Waltke na mafundisho yake juu ya kitabu cha Zaburi. Hiki ni kipindi nambari 20, Maeneo Matakatifu, Misimu, Vitu, na Wafanyakazi.